

Mikor lesz a kisebbségeknek országgyűlési képvisellete?

Hepp Mihály, az Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége elnökével azután beszélgetünk, hogy május 18-án – Lásztity Peróval, a Szerb Intézet vezetőjével együtt – a Duna Televízió Közbeszéd című műsorában a Fidesz-KDNP által beterjesztett – és azóta elfogadott – kisebb létszámú országgyűlés és a hazai kisebbségek parlamenti képviselétéről fejtette ki a véleményét. Az adás felvezetésében elhangzott, hogy Európában minden hetedik ember valamilyen kisebbséghez tartozik, valamint, hogy Magyarországon a politika mintegy másfél évtizede adós a kisebbségek parlamenti képviselétének megoldásával, holott erre már több javaslat, előterjesztés is született. Hallhattunk európai példákat arról, hogy Finnországban, Litvániában, Belgiumban milyen modellek működnek, de szó esett a szomszédos országokról is.

A most beterjesztett javaslatban szereplő, úgynevezett egyharmados kedvezményes rendszerről Hepp Mihály és Lásztity Pero is elmondták, hogy ez a gyakorlatban 20-30 ezer szavazatot feltételez a kisebbségi jelöltekre, amit viszont a hazai nemzetiségek létszámánál fogva, elvileg csupán két kisebbség tud elérni. Az eddigi tapasztalatok – így a roma pártok hasonló törekvései – azt mutatják, hogy a létszám sem biztosíték.

– Nagyon fontos lenne, hogy a hazai kisebbségek végre jelen lehessenek a törvényhozás folyamatában, beleszólhassanak a döntések meghozatalába, véleményükkel hozzájárulhassanak a minél hathatósabb törvényhozáshoz – mondja Hepp Mihály. – Az Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége ragaszkodik ahhoz, hogy minden kisebbségnek legyen parlamenti képvisellete. Erre a tizenhárom hazai nemzetiség képviselői kidolgoztak egy koncepciót, amit levélben eljuttattunk valamennyi parlamenti párt frakció vezetőjének, így Lázár Jánosnak, Harrach Péternek, Mesterházy Attilának, Vona Gábornak és Schiffer Andrásnak, a házelnök Schmitt Pálnak, valamint Navracsics Tibornak, Semjén Zsoltnak, Szászfalvi Lászlónak és Balog Zoltánnak. Természetesen levelet írtunk Orbán Viktornak is.

rulhassanak a minél hathatósabb törvényhozáshoz – mondja Hepp Mihály. – Az Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége ragaszkodik ahhoz, hogy minden kisebbségnek legyen parlamenti képvisellete. Erre a tizenhárom hazai nemzetiség képviselői kidolgoztak egy koncepciót, amit levélben eljuttattunk valamennyi parlamenti párt frakció vezetőjének, így Lázár Jánosnak, Harrach Péternek, Mesterházy Attilának, Vona Gábornak és Schiffer Andrásnak, a házelnök Schmitt Pálnak, valamint Navracsics Tibornak, Semjén Zsoltnak, Szászfalvi Lászlónak és Balog Zoltánnak. Természetesen levelet írtunk Orbán Viktornak is.

ORSZÁGOS KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATOK SZÖVETSÉGE
1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24.
Tel/Fax: 06 1 303 6093

Javaslat a nemzeti és etnikai kisebbségek országgyűlési képviselétét biztosító törvényi szabályozási koncepcióhoz

Az országgyűlésnek alkotmányos kötelezettsége, hogy megalkossa a kisebbségek országgyűlési képviselétét biztosító törvényt. Egyetértünk az Alkotmány módosításával a kisebbségek országgyűlési képviselétben való jogának deklarálása vonatkozásában.

A kisebbségi képviselők választása a jelenlegi választójogi rendszerbe beilleszthető, az egykamarás parlamenten belül is megvalósítható. Minden törvényben nevesített kisebbség egy mandátumhoz juthatna.

A kisebbségi listás választást támogatjuk azzal, hogy a lista – tekintettel az Alkotmányos lehetőségekre – a pártok listáihoz képest kedvezőbb feltételekkel szerezzen mandátumot. Érvényes és eredményes választás esetén a listavezető szerez mandátumot. A listát indokolja a több jelölt megjeleníthetősége, illetve mandátum elvesztése esetén időközi választás nélkül be lehet tölteni a képviselői helyet. A törvényi szabályozásnál nyitva kell hagyni a plurális szavazat lehetőségét.

A kisebb számarányú kisebbségek számára – a szavazatküszöb elérésének reális esélyét megteremtendő – lehetővé kell tenni közös lista állítását.

A kisebbségi önkormányzati választásokhoz hasonlóan javasoljuk, hogy az országgyűlési képviselők megválasztásába csak a kisebbségi választópolgárok vehessenek részt.

Listát csak bejegyzett kisebbségi szervezetek állíthatnának. Az egész ország egy választókerület lenne. A listaállítás feltétele a kisebbségi választói jegyzékbe felvett 500 választópolgár ajánlása.

A jelöltállítás jogát kizárólag azon kisebbségi szervezetek számára indokolt biztosítani, amelyek valós közösségi támogatottsággal rendelkeznek.

A megoldás biztosítja, hogy a kisebbségi közösség több szervezete is megmérettesse magát.

A választás eredményességéhez kisebbségenként legalább 1000 szavazat szükséges. Mandátumot az a lista szerez, amely a fentiek figyelembe vételével a legtöbb szavazatot kapta.

A választói névjegyzék összeállításánál, a jelölő szervezetek regisztrálásánál, listaajánlásnál a kisebbségi önkormányzatok választására vonatkozó szabályokat lehetne alapul venni. A választási eljárásra alkalmazhatóak a jelenleg hatályos választási jogszabályok.

Megítélésünk szerint, ha a jogalkotó a kisebbségek országgyűlési képviseléről szóló törvényt a fenti elvek figyelembevételével dolgozza ki, valószínűsíthető, hogy a jogi szabályozás az alkotmányosság keretein belül marad.

A kisebbségi jogok érvényesítésének erősítését szolgálná, ha az első kisebbségi országgyűlési képviselői választásra a helyi önkormányzati és kisebbségi képviselők választásával egy időben kerülne sor az alábbi indokok alapján:

- törvényalkotónak ideje van a jogszabályok előkészítésére és elfogadására, valamint alkotmányossági normakontrolra
- megoldódna a rendszerváltás óta várt kisebbségi országgyűlési képviselőt,
- az új mandátumok nem borítják fel a jelenlegi országgyűlési erőviszonyokat,
- a választás során tapasztalatokat lehet szerezni az új jogi intézmény bevezetéséről, az esetleges anomáliák orvosolhatók a következő országgyűlési választásokig.

Budapest, 2010. május 5.

Hepp Mihály
elnök

ORSZÁGOS KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZATOK SZÖVETSÉGE
1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24.
Tel/Fax: 06 1 303 6093

Üi.sz.:8/2010.

Dr. Orbán Viktor
Magyar Köztársaság Miniszterelnöke

Budapest

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Az Országos Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége részéről gratulálunk a Magyar Köztársaság miniszterelnökévé történő megválasztásához. Az új országgyűlési ciklus kezdete lehet a legalkalmasabb időszak a közjogi rendszer átalakításának megindításához. Szervezetünk a nemzetiségi jogok érvényre juttatása érdekében az alábbi javaslatot teszi.

A magyar törvényalkotás több választási cikluson áthúzódó rendezetlen tartozása a kisebbségek felé, hogy nem alkotta meg a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 20§ (1) bekezdésében meghatározott országgyűlési képviselőre vonatkozó törvényt. A kisebbségek érdekeinek országos képviselőt, védelmét az országos önkormányzatok látják el, amelyre tekintettel kezdeményezzük a nemzeti és etnikai kisebbségek országgyűlési képviselői törvényi szabályozásának napirendre tűzését és elfogadását a soron következő önkormányzati választások kiírásáig.

A hazai kisebbségi jogok érvényre juttatása érdekében kérjük az alábbi elvek figyelembevételét a törvénytervezet elkészítése során:

- a törvényben nevesített 13 kisebbségi közösség számára reális esélyt kell adni az országgyűlési képviselői mandátum megszerzésére;
- a kisebbségi országgyűlési képviselőket a kisebbségi választópolgárok választják
- a kisebbségi országgyűlési képviselőket ugyanazok a jogok illetik meg, mint az általános szabályok szerint megválasztott országgyűlési képviselőket, azzal az eltéréssel, hogy csak a kisebbségi jelölő szervezetek (pártok) által létrehozott képviselőcsoporthoz csatlakozhatnak.

A törvényi szabályozás érdekében a következőket javasoljuk:

1. A választójogosultak köre

A választás és a választhatóság jogával a kisebbségi közösségek azon tagjai rendelkeznek, akiknek – az általános szabályok szerint – az országgyűlési képviselők választásán választójoga van.

Megítélésünk szerint a kedvezményes szabályok szerint megválasztott kisebbségi képviselő felhatalmazásának a nemzeti vagy etnikai kisebbségi választóktól kell származnia, ezért a kisebbségi választópolgárok nyilvántartása érdekében kisebbségi választói jegyzéket kell létrehozni.

A jegyzékbe a kisebbségi választópolgárokat kérelmükre veszik fel nyilatkozat alapján, amelyben meg kell határozni a kisebbségi közösséghez tartozás objektív kritériumait, és a jegyzékbe vételi eljárás során ezeket kell alkalmazni.

A kisebbségi választói jegyzékbe felvettek névsorát nyilvánosságra kell hozni.

2. A jelöltállítás

A választáson a kisebbségi jelölő szervezetek (pártok) listát állítanak.

A kisebbségi szervezet (párt) listaállításához az adott kisebbségi választói jegyzékbe felvett választópolgárok 10 %-ának, de legalább 500 választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges.

3. A választókerület

A Magyar Köztársaság egész területe kisebbségenként egy-egy választókerületet alkot.

4. A szavazás

A kisebbségi választói jegyzékbe felvett választópolgárok a kisebbségi listára is szavazhatnak.

5. A választás eredményének megállapítása

Az a kisebbségi lista szerez mandátumot, amely a legtöbb szavazatot kapta, de legalább 1000 szavazatot kapott.

A szavazatszámot azért tartjuk elfogadhatónak, mert a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 61. § (2) bekezdése értelmében egy közösség akkor ismerhető el nemzeti vagy etnikai kisebbségenként, ha legalább 1000, magát e kisebbséghez tartozó választópolgár a népi kezdeményezésre vonatkozó aláírásgyűjtő ívet aláírta és kezdeményezte elismerését.

Levelünkhöz indoklasként mellékeljük a szabályozási koncepciót is. A kisebbségi önkormányzatok a fenti törvényalkotási kezdeményezést konszenzussal támogatják, és reméljük javaslatunk illeszthető a kormányzatnak a közjogi berendezkedést érintő törvénymódosításaiba.

Budapest, 2010. május 5.

Tisztelettel:

Hepp Mihály
elnök

Pozitívum maga a tény, hogy a tizenhárom kisebbség képviseleti joga bekerült az Alkotmányba. Most már politikai és szakmai egyeztetések következhetnek a megoldás gyakorlati megvalósításáról.

– Ha van valós politikai akarat, akkor a kérdés akár egy éven belül is megoldódhat és a következő országgyűlési képviselőválasztásokon már kisebbségi képviselők is mandátumot szerezhetnek – fogalmaz Hepp Mihály, aki a többi országos elnökkel éppen a kisebbségi jogok országgyűlési biztosánál, dr. Kállai Ernőnél járt. Téma már az őszi kisebbségi választásokra történő felkészülés volt.

– Legfontosabb most a párbeszéd a választóinkkal, az, hogy minél többen regisztráljanak, azaz vessék fel magukat a választói névjegyzékbe. Ennek hiányában ugyanis ősszel hiába akarnának, sajnos

nem szavazhatnak. A kisebbségi média sokat tehet azért, hogy felhívja erre a figyelmet, mert időben kell foglalkozni a kérdéssel – magyarázza az elnök. – Nagyon fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a mi *formanyomtatványunk*, mely a postaládákba került, nem kopogtatócédula, tehát *másolható és terjeszthető!*

Hepp Mihály szobájában folyamatosan cseng a telefon, a mobilja is kéznél. Fontos időszak következik a magyarországi horvátok (az ő elnökük Hepp Mihály) és valamennyi hazai kisebbség életében. Már mindenki az őszi kisebbségi választásokra készül.

Folyóiratunk április számának „Civil szervezeteknek” rovata is foglalkozott már a felkészüléssel, azt is ajánljuk Olvasóink figyelmébe!

- yer -

A kisebbségi önkormányzati képviselők számának csökkentése érdekében szükséges törvények módosításáról

Szászfalvi László és Dr. Hargitai János képviselők (KDNP) képviselői önálló indítványt nyújtottak be 2010. május 26-án az Országgyűlésnek a fenti címmel.

1. §

(1) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 6. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„6. §

A képviselők száma 3 fő.”

(2) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 7. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„7. §

(1) Jelöltet az e törvény szerinti jelölő szervezet állíthat.

(2) Több jelölő szervezet közös jelöltet is állíthat .

(3) A választást akkor lehet megtartani, ha legalább 3 jelölt van .”

(3) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 8. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„8. §

A kisebbségi választópolgár legfeljebb 3 jelöltre szavazhat .”

(4) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 9. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„9. §

Eredménytelen a választás, ha 3-nál kevesebb jelölt kap érvényes szavazatot .”

(5) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 10. § (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„10.

(1) Képviselő az a 3 jelölt lesz, aki a legtöbb szavazatot kapta .”

2.§

(1) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. Törvény 15. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„15 . §

A megválasztható képviselők száma 5 fő.

(2) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 16. § (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„(3) A választást akkor lehet megtartani, ha a jelölő szervezetek által állított listákon legalább 5 jelölt van.”

(3) A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 20. (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„(3)Ha a képviselők száma 3 fő alá csökken, illetőleg ha a képviselő-testületet feloszlatták vagy az kimondja feloszlását, időközi választást kell tartani .”

3. §

A kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi CXIV. törvény 23. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép :

„23 . §

A közgyűlés tagjainak száma

a) 15 fő, ha a megválasztott települési kisebbségi önkormányzatok száma nem több mint 15,

b) 19 fő, ha a megválasztott települési kisebbségi önkormányzatok száma 16 és 50 között van,

c) 25 fő, ha a megválasztott települési kisebbségi önkormányzatok száma 51 és 100 között van,

d) 29 fő, ha a megválasztott települési kisebbségi önkormányzatok száma 101 és 200 között van,

e) 37 fő, ha a megválasztott települési kisebbségi önkormányzatok száma 201 és 500 között van,

f) 53 fő, ha a megválasztott települési ki

sebbségi önkormányzatok száma több mint 500.”

4. §

(1) A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Nek. tv.) 23. § (1)-(2) bekezdései helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„23 §

(1) A települési kisebbségi önkormányzati testület képviselőinek létszáma 3 fő.

(2) A megyei, a fővárosi kisebbségi önkormányzat képviselőinek létszáma 5 fő.”

(2) A Nek. tv. 30/M. § (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„30/M. §

(1) A bizottság elnökét és tagjai közül 1 főt a települési kisebbségi önkormányzati képviselők közül kell választani. A települési kisebbségi önkormányzat elnöke és elnökhelyettese nem lehet a bizottság elnöke, a települési kisebbségi önkormányzat elnöke nem lehet a bizottság tagja sem. A bizottság tagjainak száma legfeljebb 3 fő.”

5. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit első alkalommal a 2010. évi általános kisebbségi önkormányzati választások során kell alkalmazni.

(2) Ez a törvény 2011. június 30-án hatályát veszíti.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 115/N. § (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„115/N. §

(1) A területi és az országos kisebbségi önkormányzati képviselők általános választását az Országos Választási Bizottság a települési kisebbségi önkormányzati képviselők választását követő 72 napon belülre, valamennyi kisebbség tekintetében azonos napra tűzi ki.”

(4) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Nek. tv. 55/A. § (4)-(6) bekezdései helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(4) A Kuratórium elnökét és a Közalapítvány képviselőjében eljáró személy(ek)et az alapító jelöli ki a Kuratórium tagjai közül.

(5) A Közalapítvány ellenőrzésre jogosult szervének (felügyelő bizottság) tagjai a következők:

a) az Országgyűlés hazai nemzeti és etnikai kisebbségi ügyekkel foglalkozó állandó bizottsága által kijelölt egy kormánypárti és

egy ellenzéki frakciót képviselő személy,
b) az alapító által kijelölt két személy.
(6) A felügyelő bizottság elnökét az alapító jelöli ki a felügyelő bizottság tagjai közül.”

Általános indokolás

A törvényjavaslat a települési, területi és országos kisebbségi önkormányzatok képviselőinek létszámát csökkenti. Célja, hogy úgy állapítsa meg a kisebbségi önkormányzati képviselők számát, hogy az egyrészt arányban álljon a helyi önkormányzatok képviselőinek létszámával, másrészt viszont ne kerüljenek veszélybe azok a feladatok és tevékenységek, amelynek ellátására a kisebbségi önkormányzatoknak lehetőségük van. A javaslat egymáshoz arányosítja a települési, területi és országos kisebbségi önkormányzatok létszámát úgy, hogy egyúttal tükröződjék az adott helyen élő, magukat nemzetiiségekhez tartozóknak valló választópolgárok létszáma is.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A települési kisebbségi önkormányzatok létszámának, a jelöltek állításának, a szavazás és az eredmény megállapításának módját rögzíti.

A 2. §-hoz

A területi kisebbségi önkormányzat létszámát, a területi kisebbségi önkormányzati választás megtartásának szabályát, valamint a területi kisebbségi önkormányzat megszűnésének egyes eseteit határozza meg.

A 3. §-hoz

Az országos kisebbségi önkormányzati választás megtartását és a megalakításra kerülő országos kisebbségi önkormányzatok létszámát írja elő.

A 4. §-hoz

Hatályba léptető, deregulációs rendelkezéseket, valamint technikai módosítást tartalmaz.

Lapzártá: 2010. június 1.

Lapzártakor érkezett! A módosító törvényjavaslathoz, május 31-én, hétfőn, a tizenhárom országos kisebbségi önkormányzat elnökével történt egyeztetés után, Szászfalvi László újabb módosító javaslatot nyújtott be, mely a helyi kisebbségi önkormányzatok számát 4-ben, a területi kisebbségi önkormányzatok számát pedig 7 főben határozza meg.

További információk: www.mkogy.hu